

Умовні позначення (рис.1): K_{ev} – інтегральний показник оцінки ефективності використання ресурсів, q_0 — незалежний коефіцієнт рівняння, q_i — коефіцієнти впливу часткових показників на інтегральний показник ефективності, K_i – частковий показник ефективності використання ресурсів (залежна змінна) за функціональною складовою (K_1 - K_4), a_0, b_0, c_0, d_0 – вільні члени рівняння регресії, a_i, b_i, c_i, d_i – лінійні коефіцієнти рівняння, F_i – незалежні змінні рівняння регресії (показники використання ресурсів (F_1 - F_{20})).

Запропонована методика аналізу дає можливість оцінювати ефективність використання ресурсів підприємства з позиції впливу інтегрованих показників ефективності використання капіталу, трудових ресурсів, основних засобів, матеріальних ресурсів та оцінку часткових інтегральних показників і їх складових.

Література

1. Гречко А.В. Оцінка ефективності виробничої діяльності підприємства / А.В. Гречко, А.С. Гречухін // Ефективна економіка. – 2016. – № 1. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2016/44.pdf.
2. Даньків Й., Макарович В. Ефективність діяльності підприємства : аналітичні аспекти / Й.Я. Даньків, В.К. Макарович // Бухгалтерський облік і аудиту : науково-практичний журнал. – 2017. – №6. – С.30-40.

УДК 658.1.

Жукевич С.М.,

к.е.н, доцент, доцент кафедри обліку у державному
секторі економіки та сфері послуг,

Жук Н.Т.,

аспірантка кафедри обліку у державному секторі економіки та сфері послуг,
Тернопільський національний економічний університет

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах ризиків, невизначеності й мінливості сучасної системи господарювання й здійснення підприємницької діяльності велике значення має управління фінансовою безпекою як одним із ключових моментів забезпечення стійкого й ефективного розвитку. Враховуючи багатоаспектний та динамічний характер процесу управління, особливо актуальними є питання оцінювання та прогнозування рівня фінансової безпеки підприємства, а також моделювання

процесу її моніторингу. Посилення обґрунтованості рішень потребує відповідного інформаційно-аналітичного забезпечення. Фактично інформаційні процеси є основою управлінських і суттєво впливають на їх ефективність та фінансово безпеку підприємства.

І.О. Бланк фінансовою безпекою підприємства визначає як «кількісно і якісно детермінований рівень його фінансового стану, який забезпечує стабільну захищеність його пріоритетних збалансованих фінансових інтересів від ідентифікованих реальних і потенційних загроз зовнішнього і внутрішнього характеру, параметри яких визначаються на основі його фінансової філософії і створюють необхідні передумови фінансової підтримки його сталого розвитку

в поточному й перспективному періоді» [1]. Крім того, сутність фінансової безпеки полягає у наявності такого його фінансового стану, який характеризується: збалансованістю і якістю фінансових інструментів, технологій і послуг; стійкістю до загроз; здатністю підприємства забезпечувати реалізацію фінансових інтересів, а також достатніми обсягами фінансових ресурсів і спрямованістю на ефективний і сталий розвиток.

Під інформаційно-аналітичним забезпеченням розуміють органічну сукупність даних та методів їх визначення й аналітичного оцінювання, що може бути науково-методичною основою для прийняття керівником відповідних рішень визначення ефективних напрямів розвитку суб'єктів господарювання.

Метою інформаційно-аналітичного забезпечення є своєчасне отримання необхідного і достатнього обсягу інформації для прийняття управлінського рішення про зовнішні та внутрішні чинники, які можуть бути загрозою діяльності підприємства у завчасному їх викритті, а також попередженні суб'єкта господарської діяльності про причини та умови, що можуть сприяти виникненню ранніх ознак цих загроз.

Формування інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової безпеки передбачає чітке визначення напрямів, заходів та засобів безпечного збору, обробки, використання, зберігання, підтримки в належному стані фінансово-економічної інформації, використання якої сприятиме підвищенню ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства. Джерелами інформації для визначення та моніторингу стану фінансової безпеки підприємства є дані бухгалтерського, оперативного та статистичного обліку і звітності.

Поточний рівень забезпечення фінансової безпеки оцінюється за даними внутрішньої бухгалтерської та фінансової звітності, показники якої є індикаторами, що дозволяють визначити зміни у господарській діяльності підприємства. Про важливість організації ведення бухгалтерського обліку в

системі інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової безпеки зазначають ряд науковців, які вважають, що система фінансової безпеки підприємства є динамічною, а її стан у будь-який момент часу можна описати за допомогою сукупності показників, значення яких отримують із фінансової звітності підприємства [2]; ... основним джерелом інформації для оцінювання фінансової безпеки є фінансовий облік і складена за його принципами фінансова звітність [3, с. 53]. Відтак, особливої уваги потребує процес організації ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, а також його елементи, зокрема облікова політика й інвентаризація.

Для аналізу впливу зовнішніх чинників на стан фінансової безпеки конкретного підприємства слід використовувати дані управлінського та маркетингового аналізу, що мають проводитися на кожному підприємстві, інформацію спеціалізованих консалтингових фірм, статистичні дані за регіонами, країні в цілому, вибіркові статистичні та аналітичні дослідження за галузями і групами підприємств, які проводяться органами державної статистики.

Для аналітичної обробки отриманих даних щодо індикаторів фінансової безпеки підприємства і чинників, що впливають на її стан, використовуються методи економічного аналізу, а саме, кореляційного та регресійного аналізу, прямих розрахунків показників, коефіцієнтного та ін.

Для поглиблення аналізу впливу на стан фінансової безпеки підприємства чинників або загроз, особливо нових, потрібна додаткова інформація, яка потребує нетрадиційних джерел та її аналітична обробка. Такими джерелами можуть бути спеціальні обстеження фінансової діяльності конкретного підприємства, проведення зовнішніми спеціалізованими фірмами аудиту його комерційної діяльності, дані результатів соціологічного обстеження.

Таким чином, система інформаційно-аналітичного забезпечення є важливим елементом управлінської діяльності, яка сприяє виявленню слабких сторін у фінансовій безпеці та виробленню правильних управлінських рішень щодо забезпечення стабільного функціонування і створення умов для зростання економічного потенціалу суб'єктів господарювання.

Література

1. Бланк І.А. Управління фінансовою безпекою підприємства / І.А. Бланк. – К. : Ельга, Ніка-Центр, 2009. – 784 с.
2. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення : монографія / Васильців Т.Г., Волошин В.І., Бойкевич О.Р., Каркавчук В.В. ; [за ред. Т.Г. Васильціва]. – Львів : Ліга-Прес, 2012. – 386 с.